

# Základní a doporučená literatura k jednotlivým kapitolám

## 1. kapitola

1. Barker DJP, ed. Fetal and infant origins of adult disease. London: BMJ Books 1992.
2. Bláha P, Zamrazilová H. Porovnání metod klasické antropometrie stanovení tělesného složení obézních dětí moderní metodou DEXA. Čs. Pediat. 2004; 59: 176–181.
3. Courteix D, Lespessailles E, Loiseau Peres S, et al. Effect of physical training on bone mineral density in prepubertal girls: A comparative study between impact-loading and non-impact-loading sports. Osteoporosis International 1998, 8(2): 152–158.
4. Katz M, Rubino A, Collier J, et al. Demography of pediatric primary care in Europe: delivery of care and training. Pediatrics 2002; 109(5): 788–796.
5. Kliegman RM, et al. Nelson Textbook of Pediatrics. Boston: Saunders 2007.
6. Lebl J, Provazník K, Hejčmanová L, et al. Preklinická pediatrie. Praha: Galén 2007.
7. Lesný P, Krásničanová H. »Růst 2« – program pro sledování růstu dětí. Praha: Novo Nordisk a Maxdorf 1998.
8. Nowak A, Straburzyńska-Lupa A., et. Al. Bone mineral density and bone turnover in male masters athletes aged 40–64. Aging Male 2010.
9. Ostojic SM, et al: Correlation between fitness and fatness in 6–14-year old Serbian school children. J Health Popul Nutr 2011; 29(1): 53–60.
10. Procházka M, Radvanský J, Janda J. Fyzická zátěž a pohybová aktivita u onemocnění ledvin u dětí a dorostu. Postgrad medicína 2008; 10: 565–570.
11. Steinbacher A. Anorexia in leisure athletes: how dangerous is anorexia athletica? MMW Fortschr Med 2008; 150(16): 6.
12. Sundgot-Borgen J, et al: Elite athletes in aesthetic and Olympic weight-class sports and the challenge of body weight and body composition. J Sports Sci 2011; 12: 1–14.

## 2. kapitola

1. Bertoti DB. Functional Neurorehabilitation through the Life Span. Philadelphia: Davis Company 2004: 89–134, 295–306, 344–345.
2. Burns YR, MacDonald J. Physiotherapy and the Growing Child. London: WB Saunders Company Ltd 1996: 44–48, 49–58.
3. Haywood KM. Life Span Motor Development. Champaign: Human Kinetics 1993.

4. Kučera M. Kvalitativní a kvantitativní změny bipedální lokomoce v průběhu vývoje. Praha: Univerzita Karlova 1985.
5. Lisá L. Puberta praecox. In: Lékařské repetitorium. Praha: Galén 2003; 524.
6. Malina RR, Bouchard C, Bar-Or O. Growth, Maturation and Physical Activity. Champaign: Human Kinetics 2004.
7. Vařeka I. Revize výkladu průběhu motorického vývoje – monokinetické stadium až batolecí období. Rehabilitace a fyzikální lékařství 2006; 82–91.
8. Vařeka I. Posturální stabilita II. Řízení, zajištění, vývoj, vyšetření. Rehabilitace a fyzikální lékařství 2002; 122–129.

## 3. kapitola

1. Bangash M, Obaid Y, Bangash F, et al. Trauma, An Engineering Analysis. Berlin: Springer Verlag 2005.
2. Cavagna A, Franeti P, Fuchimoto T. The mechanics of walking in children. J Physiol 1983; S323–339 Pediatric research, 2001.
3. Greene DA, et al. Bone strength index in adolescent girls: Does physical activity make a difference? British J of Sports Med (online) 2005, www.nebi.nlm.nih.gov/pubmed/16118299.
4. Gulan G, et al. Femoral neck anteversion: Values, development, measurement, common problems. Collegium Antropologicum (online) 2000; (2) www.nebi.nlm.nih.gov/ubmed/11216420, 2008.
5. MacDonald HM, et al. Is a school-based activity intervention effective for increasing tibial bone strength in boys and viros. J. of Bone and Minerals Research 2007; www.cat.inist.fr/?aModele=afficheN&cpsid=18581786, 2008.
6. Rauch F, Schonau E.: The developing bone: salve of master of this cells and molecules, <http://www.nebi.nlm.nih.gov/pubmed/16172512>.
7. Shefebilne SJ, Carter DR: Mechanobiological predictions of femoral anteversion in cerebral palsy. Ann Biomed Eng (online) 2004; (32) www.springerlink.com/index/NV12183021125554.pdf, 2008.
8. Schepens B, et al. Mechanical work and muscular efficiency in walking children. J of Exp Biol 2004; 207: 587–596.
9. Schmidt KU, Neder P, Walz F. Trauma Biomechanice. Berlin: Springer Verlag 2004.

#### 4. kapitola

1. Assmusen E. Growth, muscular strength and power. In: Rarick GL, ed. *Physical activity and development*. New York: Academic Press 1973.
2. Bailey RC, Olson J. The level and tempo of children physical activities. *Med Sci Sports Exerc* 1995; 27: 1033–1041d.
3. Bar-Or O, Rowland TW. *Pediatric Exercise Medicine*, Champaign: Human Kinetics 2004;
4. Bass SL. The prepubertal years. *Sports Med* 2000; 31: 439–454.
5. Beneke FW. Über das Volumen des Herzens und die Werte der Arterie pulmonalis und Aorta. Marburg: Theodor Kay 1879.
6. Borg G. Borg's perceived exertion and pain scales. Champaign: Human Kinetics 1998.
7. Borovanský I, Hněvkovský O. Vzdůst těla a postup osifikace u hochů od narození do devatenácti let. Praha: Rozpravy České akademie věd 1929.
8. Kučera M. Kvalitativní a kvantitativní změny bipedální lokomoce v průběhu vývoje. Praha: Univerzita Karlova 1985.
9. Máček M, Vávra J. The adjustment of oxygen uptake at the onset of exercise: the comparison between prepubertal boys and young adults. *Int J Sports Med* 1980; 1: 75–77.
10. Máček M, Vávra J. *Fyziologie a patofyziologie tělesné zátěže*. Praha: Avicenum 1988.
11. Máček M, Máčková J. Některé problémy sportu dětí a mladistvých. *Med Sport Bohem et Slovac* 2000; 9: 49–56.
12. Máček M, Radvanský J, et al. *Fyziologie a klinika pohybové aktivity*. Praha: Galén 2010.
13. Rost R. *Athletics and the heart*. Chicago: Yearbook Medical Publishers 1987.
14. Rowland TW. *Children's Exercise Physiology*. Champaign: Human Kinetics 2005.
15. Rutenfranz J, Máček M, Vávra J, et al. The relationship between body height and growth related changes in maximal aerobic power. *Eu J Appl Physiol* 1990; 60: 282–287.
16. Strong WB, Deckelbaum SS, Gidding RW. Integrated cardiovascular health promotion in childhood. *Circulation* 1992; 85: 1639–1650.

#### 5. kapitola

1. Magnus R. *Körperstellung*. Berlin: Springer 1924.
2. Matějková M. Specifické poruchy učení a chování a jejich obraz v posturálním systému. Praha: Univerzita Karlova 2008.
3. Ustohalová B. Interakce v multisystémové problematice bronchopulmonální dysplazie – vliv fyzioterapie na plicní funkce nezralých novorozenců. Praha: Univerzita Karlova 2008.
4. Watter P. *Physiotherapy Management – Minor Coordination Dysfunction*. In: Burns YR, MacDonald J: *Physiotherapy and the Growing Child*. London. Saunders Company, 1996.
5. Zounková I, Kolář P. Centrální koordinační porucha v předškolním a školním věku. In: Kolář P, et al. *Rehabilitace v klinické praxi*. Praha: Galén 2009; 117–122.

#### 6. kapitola

1. Kučera M, Radvanský J, Kolář P. Tělesná zdatnost, pohybová aktivita a dovednosti obézních dětí. In: Pařízková J, Lysá L, et al. *Obezita v dětství a dospívání*. Praha: Galén 2007; 151–174.
2. May M, Emond A, Crawley E. Phenotypes of chronic fatigue syndrome in children and young people. *Arch Dis Child* 2010; 245–249.

#### 7. kapitola

1. Eime RM, Harvey JT, Brown WJ, et al. Does sports club participation contribute to health related quality of life? *Med Sci Sports Exerc* 2010; 42(5): 1022–1026.
2. Sak P. Děti a mládež na počátku mediální a informační společnosti. *Čes. slov. Pediat.* 2009; 64(5): 242–250.
3. Tanner JM: *Assesment of Skeletal Maturity and Prediction of Adult Height*. London: Saunders 2001.
4. Weber Romana *Protection of Children in Competitive Sport: Some Critical Questions for London 2012*. *Int Rev for Sociology of Sport* 2009; 44(2): 56–69.

#### 8. kapitola

1. Bartůňková S. Děti v ohrožení metabolickým syndromem. *Čas Lék čes* 2009; 149(12): 584–590.
2. Boroles HR, Merom D, et al. Associations of type organization and member of recreational activities with total activity. *J Phys Act Health* 2007; 4: 469–480.
3. Consensus statement: The international Olympic Committee Consensus Statement on age determination in high-level young athletes. *Br J Sports Med* 2010; 44: 476–484.
4. Kučera M. *Pohyb v prevenci a terapii*. Praha: Karolinum 1994.
5. Kučera M, Dylevský I. *Sportovní medicína*. Praha: Grada Publishing 1999.

#### 9. kapitola

1. Alter MJ. *Science of flexibility*. Champaign: Human Kinetics 1990.
2. Bar-Or O, ed. *The child and adolescent athlete*. Oxford: Blackwell Science 1996.
3. Bompa TO. *Total training for young champions*. Champaign: Human Kinetics 2000.
4. Brown LE, Ferrigno VA, Santana JC. *Drills for speed, agility, and quickness*. Champaign: Human Kinetics 2000.
5. Cahill BR, Pearl, AJ, eds. *Intensive Participation in Childrens Sport*. Champaign: Human Kinetics 1993.
6. David P. *Sport a práva dětí*. Praha: FTVS UK 1999.
7. Dovalil J, et al. *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia 2002.
8. Dovalil J, Choutková B. *Abeceda tréninku chlapců a děvčat*. Praha: Olympia 1988.
9. Faigenbaum AD, Westcott WL. *Strength & power for young athletes*. Champaign: Human Kinetics 2000.
10. Chan KM, Micheli LJ. *Sports and children*. Hong Kong: Williams & Wilkins Asia-Pacific 1998.
11. Juřinová I, Stejskal F. *Pohybové schopnosti a jejich rozvoj ve školní TV*. Praha: SPN 1987.

12. Martens R. Successful coaching. Champaign: Human Kinetics 1997.
13. Malina RM, Bouchard C. Growth, Maturation, and Physical Activity. Champaign: Human Kinetics 1991.
14. Martens R, Christina RW, Harvey jr. JS, et al. Coaching youth athletes. Champaign: Human Kinetics 1981.
15. Pavliš Z, et al. Školení trenérů ledního hokeje. Vybrané obecné obory. Praha: ČSLH 1995.
16. Perič T. Sportovní příprava dětí. Praha: Grada Publishing 2008.
17. Perič T. Hry ve sportovní přípravě dětí. Praha: Grada Publishing 2004.
18. Perič T. Výběr sportovních talentů. Praha: Grada Publishing 2006.
19. Rychtecký A, Fialová L. Didaktika školní TV. Praha: Univerzita Karlova 2000.
20. Svoboda B. Pedagogika sportu. Praha: Karolinum 2000.

## 10. kapitola

1. Corrado D, Pelliccia A, Bjørnstad HH, et al. Cardiovascular pre-participation screening of young competitive athletes for prevention of sudden death: proposal for a common European protocol: Consensus Statement of the Study Group of Sport Cardiology of the Working Group of Cardiac Rehabilitation and Exercise Physiology and the Working Group of Myocardial and Pericardial Diseases of the European Society of Cardiology. *Eur Heart J* 2005; 26(5): 516–524.
2. Maron BJ, Zipes DP. 36th Bethesda Conference: eligibility recommendations for competitive athletes with cardiovascular abnormalities. *J Am Coll Cardiol* 2005; 45: 2–64.
3. Maron BJ (chair). Recommendations and Considerations Related to Preparticipation Screening for Cardiovascular Abnormalities in Competitive Athletes: 2007.
4. Oswald D, Dvorak J, Corrado D, et al. Sudden cardiovascular death in sport. Lausanne recommendations: preparticipation cardiovascular screening. [http://multimedia.olympic.org/pdf/en\\_report\\_886.pdf](http://multimedia.olympic.org/pdf/en_report_886.pdf)
5. Pelliccia A, Fagard R, Bjørnstad HH, et al. Recommendations for competitive sports participation in athletes with cardiovascular disease. A consensus document from the Study Group of Sports Cardiology of the Working Group of Cardiac Rehabilitation and Exercise Physiology, and the Working Group of Myocardial and Pericardial diseases of the European Society of Cardiology. *Eur Heart J* 2005; 26: 1422–1445.
6. Pelliccia A, Zipes DP, Maron BJ. Bethesda Conference #36 and the European Society of Cardiology Consensus Recommendations Revisited. *JACC* 2008; 52: 1990–1996.
7. Update. A Scientific Statement From the American Heart Association Council on Nutrition, Physical Activity, and Metabolism. *Circulation* 2007; 115: 1643–1655.

## 11. kapitola

1. Ayres JA. Sensory Integration and the Child: Understanding Hidden Sensory Challenges. Los Angeles: Western Psychological Services 2005.
2. Burns YR, MacDonald J. Physiotherapy and the Growing Child. London: Saunders Company 1996; 415–432.

3. Henderson SE, Sugden DA, Barnett AL. Movement Assessment Battery for Children (Movement ABC-2): Examiners' Manual. London: Harcourt Assessment 2007.
4. Kolář P. Vadné držení těla z pohledu posturální ontogeneze. *Pediatric pro praxi* 2002; 3(3): 106–109.
5. Lesný I, et al. Využití československého testu dyspraxie-dysgnózie v dětské rehabilitační léčebně. *Československá neurologie a neurochirurgie* 1987; 50: 399–404.
6. Panjabi MM. The stabilizing system of the spine. Part I. Function, dysfunction, adaptation, and enhancement. *J Spinal Disord* 1992; 51: 383–389.
7. Panjabi MM. The stabilizing system of the spine. Part II. Neutral zone and instability hypothesis. *J Spinal Disord* 1992; 5: 390–397.
8. Polatajko H, et al. A clinical trial of the process-oriented treatment approach for children with developmental coordination disorder. *Developmental Medicine and Child Neurology*. 1995; 37: 310–319.
9. Sanger TD, et al. Definition and Classification of Negative Motor Signs in Childhood. *Pediatrics* 2006; 118: 2159–2167.
10. Srdečný V, et al. Tělesná výchova zdravotně oslabených. Praha: SPN 1982.
11. Trojan S, Druga R, Pfeiffer J. Centrální mechanismy řízení motoriky: teorie, poruchy a léčebná rehabilitace. Praha: Avicenum 1990.
12. Vařeka I, Vařeková R. Přehled klinických metod vyšetření stoje a funkčních testů páteře. Olomouc: Univerzita Palackého 1995.
13. Vařeková R, Vařeka I. Klinické vyšetření pohybového systému – význam, přednosti a nedostatky. Olomouc: Univerzita Palackého 1995.
14. Vojta V, Peters A. Das Vojta-Prinzip: Muskelspiele in Reflexfortbewegung und motorischer Ontogenese. Berlin: Springer 2007.
15. Watter P. Physiotherapy Management – Minor Coordination Dysfunction. In: Zelinková O. Dyslexie v předškolním věku? Praha: Portál 2008: 167–176.
16. White AA, Panjabi MM. Clinical biomechanics of the spine. Philadelphia: Lippincott 1978.

## 12. kapitola

1. Dvořáková H. Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte. Praha: Portál 2002.
2. Erikson EH. Dětství a společnost. Praha: Argo 2002.
3. Langmaier D, Krejčířová D. Vývojová psychologie. Praha: Grada Publishing 2006.
4. Mareš J, et al. Sociální opora u dětí a dospívajících II. Hradec Králové: Nucleus 2002.
5. Matějček Z. Co, kdy a jak ve výchově dětí. Praha: Portál 1996.
6. Piaget J, Inhelderová, B. Psychologie dítěte. Praha: Portál 2001.
7. Vágnerová M. Vývojová psychologie. Praha: Portál 2001.
8. Wedlichová I, et al. Preprimární edukace v psychologických, pedagogických a sociálních souvislostech. Bratislava: STU 2010.

## 13. kapitola

1. Burke, L. Fasting and recovery from exercise. *Br J Sports Med* 2010; 44: 502–508.

2. Kučera M. Fyziologická únava. In: Kučera M, Dylevský I. Sportovní medicína. Praha: Grada Publishing 1999: 69–72.
3. Royal College of Pediatrics and Child Health. Evidence based guideline for the management of CFS/ME in children and young people. London 2004.

## 14. kapitola

1. Benešová V. Prevence úrazů při pohybové aktivitě dětí. Praha: Centrum úrazové prevence při 2.LF UK a FN Motol 2008.
2. Cools AM, Johansson FR, Cambler DD, et al. Descriptive profile of scapulothoracic position, strength and flexibility variables in adolescent elite tennis players. *Br J Sports Med* 2010; 44: 678–684.
3. Dirix A., Knuttgen HG, Tittel K. The Olympis book of sports medicine. Oxford: Blackwell Scientific Publications 1988.
4. Doskočil O. Chrupavka ve vývoji mandibuly. *Čs Stomat* 1988; 88: 10–14.
5. Harmon KG. Muscle injury and PRP: What does the science say. *Br J Sports Med* 2010; 44: 616–617.
6. Hutson MA. Prevention of Injury. In: Hutson, MA. *Sport Injuries*. Oxford: Oxford Univ. Press 1996.
7. Charvát A, Kučera M. Sportovní traumatologie. Praha: Olympia 1977.
8. Illingworth CM.: Injuries in children riding BMX bikes. *Brit Med J*. 1984; 289.
9. Knobloch J.: Obecná chirurgie. Praha: SZdN 1953.
10. Kolář P. Rehabilitace v klinické praxi. Praha: Galén 2009.
11. Kučera M. Nejčastější příčiny a mechanismy sportovních úrazů při organizované tělesné výchově. *Čas Lék čes* 1989; 32: 993–997.
12. Kučera M. Úrazy evidované v organizované tělesné výchově v letech 1976–1987 v ČSSR. *Čas Lék čes* 1989; 32: 998–1001.
13. Kučera M. Úrazy dětí a mladistvých v organizované tělesné výchově. *Čs Pediatr* 1989; 44: 550–553.
14. Malina RM. Maturity status and injury in young soccer players. *Clin J Sport Med* 2010; 20: 213.
15. Mellion MB. Common Cycling Injuries. Management and Prevention. *Sports Med* 1991; 11: 52–70.
16. Pfeiffer RP, Kronisch RL. Off-road cycling injuries. An overview. *Sports Med* 1995; 19: 311–325.
17. Ramba J. Zlomeniny obličejových kostí u dětí. Praha: Avicenum 1990.
18. Ramba J. Zlomeniny dolní čelisti u dětí při cyklistice. *Med Sport Boh Slov* 1997; 6(4).
19. Rousek M, jr, Rousek J., Džupa V. Přehled poranění pohybového aparátu pacientů ošetřených v zimních měsících v horské nemocnici. *Čas Lék čes* 2009; 148(7): 303–308.
20. Šnajdauf J, Cvachovec K, Trč T. Dětská traumatologie. Praha: Galén 2002.
21. Verhagen EALM, van Mechelen W. Sport for all, injury prevention for all. *Br J Sports Med* 2010; 44: 158.
22. Watkins RG. Cervical Spine Injuries. In: Watkins RG. *The Spine in Sports*. St. Louis: Mosby Year Book Inc. 1996: 126–136.
23. Worell J. Head injuries in pedal cyclists: How much will protection help? *Injury* 1987; 18: 5–6.

## 15. kapitola

1. Handzo, P, ed. Telovýchovné lékařstvo. Martin: Osveta 1988.
2. Kolář P. Rehabilitace v klinické praxi. Praha: Galén 2009.
3. Kučera M, Brunclíková J. Spontaneous physical activity in differential diagnosis of hyperkinetic syndrome in children. In: Máček M, Kučera M. *Sorts in Health and Disease* Praha: Avicenum 1987: 58–66.
4. Kučera M, Dylevský I. Sportovní medicína. Praha: Grada Publishing 1999.
5. Weber R. Protection of Children in Competitive Sport: Some Critical Questions for London 2012. *Int Rev Sociol Sport* 2009; 44: 55–69.

## 16. kapitola

1. Bousemart T, Port-Lis M, Bonardi JM. Medical aspects of commercial travels. *Arch Ped* 2006; 13: 1160–1168.
2. Heath D, Williams DR. Man at high altitude. Edinburgh: Churchill Livingstone 1977.
3. Levine BD, Stray-Gundersen J. »Living high-training low«: effect of moderate altitude acclimatization with low-altitude training and performance. *J Appl Physiol* 1997; 83: 102–112.
4. Malloy DC, Kell R, Kellin R. The spirit of sport, mortality, and hypoxic tents: logic and authenticity. *Appl Physiol Nutr Metab* 2007; 32: 289–296.
5. Mazzeo RS. Physiological responses to exercise at altitude. *Sports Med* 2008; 38: 1–8.
6. Niermayer S, Yang P, Shanmina S, et al. Arterial oxygen saturation in Tibetan and Han infants born in Lhasa, Tibet. *N Engl J Med* 1995; 333: 1248–1252.
7. Ošťádal B. Adaptace na vysokohorské prostředí. In: Kučera M, Dylevský I, eds. *Sportovní medicína*. Praha: Grada Publishing 1999: 124–130.
8. Ošťádal B, Kolář F. Cardiac adaptation to chronic high altitude hypoxia. *Respir Physiol Neurobiol* 2007; 158: 224–236.
9. Samuels MP. The effects of flight and altitude. *Arch Dis Child* 2004; 89: 448–455.
10. Yaron M, Niermayer S, Lindren KN, et al. Physiologic response to moderate altitude exposure among infants and young children. *High Alt Med Biol* 2003; 4: 53–59.
11. Wilber RL, Stray-Gundersen J, Levine BD. Effect of hypoxic »dose« on physiological responses and sea-level performance. *Med Sci Sports Exerc* 2007; 39: 1590–1599.

## 17. kapitola

1. Beelen A, Sargeant AJ. Effect of lowered muscle temperature on the physiological response to exercise in men. *Eur J Appl Physiol* 1991; 63: 387–392.
2. Bligh J, Johnson KG. Glossary of terms for thermal physiology. *J Appl Physiol* 1973; 35: 941–961.
3. Bystroň J. Doba pro otužování a obnovu sil ještě neskončila. *Alergie, astma, bronchitida* 2001; 3: 4–5.
4. Drinkwater, BL, Horvath, SM. Heat tolerance and aging. *Med Sci Sports* 1979; 11: 49–55.
5. Falk B. Effects of thermal stress during rest and exercise in the pediatric population. *Sports Med* 1998; 25(4): 221–240.
6. Granberg PO. Human physiology under cold exposure. *Arctic Med Res* 1991; 50(suppl. 6): 23–27.
7. Gregor O. Otužování? Proč? *Zdravá rodina* 1998: 14.

8. Hanna JM, Hong SK. Critical water temperature and effective insulation in scuba divers in Hawaii. *J Appl Physiol* 1972; 33: 770–773.
9. Hayward JS, Eckerson JD, Collins ML. Effect of behavioural variables on cooling rate of man in cold water. *J Appl Physiol* 1975; 38: 1073–1077.
10. Hoffman J. Physiological aspects of sport training and performance. Champaign: Human Kinetics 2002.
11. Holubjak R. Laviny a lavinová nebezpečí. Činnosti při oživování vyproštěného. Metod. informace. Seminář lektorů KČT 2004.
12. Janíčková H, Smrčková Z, Nosálová J, et al. Pohybová aktivita dětských astmatiků. *Alergie* 2006; (suppl. 1): 55–58.
13. Kerr CG, et al. Hyperthermia during Olympic triathlon: influence of body heat storage during the swimming stage. *Med Sci Sports Exerc* 1998; 30(1): 99–104.
14. Kolettis TM, Kolettis MT. Winter swimming: healthy or hazardous? Evidence and hypotheses. *Medical Hypotheses* 2003; 61: 654–656.
15. Komárek V. Otužování pro každého. *Zdraví* 2000; 48(6): 22–23.
16. Kvapilík J, Martinovská A, Pavlovský B. Otužování u posluchačů tělesné výchovy. In: Příbilová A, Kvapilík J, eds. Otužování a sport. Praha: IDS ÚV ČSTV 1975: 76–89.
17. Le Blanc J, Mercier I. Cold wind stimulation reflex. *J Appl Physiol* 1992; 73: 1704–1707.
18. Leppaluoto J, Hassi J. Human physiological adaptations to the arctic climate. *Arctic* 1991; 44: 139–145.
19. Lesná I, Vybíral S, Janský L, et al. Human nonshivering thermogenesis. *J Thermal Biol* 1999; 24: 63–69.
20. Máček M, Máčková J. Vliv oděvu na termoregulaci při cvičení. *Med Sport Boh Slov* 2004; 13: 61–67.
21. Máček M, Máčková J. Příčiny vzniku, rozšíření, léčení a prevence pozátěžového astmatu u vrcholových sportovců. *Med Sport Boh Slov* 2001; 10: 161–170.
22. Malbohan S, Kyrálová M, Fučíková T, et al. Koncentrace sérových imunoglobulinů u otužilců. *Lékař a tělesná výchova* 1978; 4: 52–53.
23. Murphy JV, Banwell PE, Roberts AH, et al. Frostbite: pathogenesis and treatment. *J of Trauma* 2000; 48(1): 171–178.
24. Mylona E, Fahlman MM, Morgan AL, et al. s-IgA response in females following a single bout of moderate intensity exercise in cold and thermo neutral environments. *Int J Sports Med* 2002; 23: 453–456.
25. Nebesář J, Hornofová N, Hrušková H, et al. Efekt komplexní lázeňské léčby u dětí s respiračním onemocněním vyjádřený farmakoeconomicky. *Alergie* 2007; 4: 293–297.
26. Nedergaard J, Bengtsson T, Cannon B. Unexpected evidence for active brown adipose tissue in adult humans. *Am J Physiol Endocrin Metab* 2007; 293: 444–452.
27. Park SJ, Kikufuji, N, Hyun KJ, et al. Effects of barefoot habituation in winter on thermal and hormonal responses in young children – a preliminary study. *J Hum Ergol* 2004; 33(1–2): 61–67.
28. Pohanka V, Fleischer P, Miškovská M, et al. Úloha a místo klímy v komplexnej liečbe respiračných ochorení. *Alergie* 2007; 4: 287–291.
29. Roberts-Thomson PJ, et al. Assessment of immunological responsiveness in members of International Biomedical Expedition to the Antarctic 1980–81. *J Clin Lab Immun* 1985; 17: 115–118.
30. Říhová, J. Aktuality v léčbě omrzlin – neopakujme staré chyby. *Med Sport Boh Slov* 2009; 18(1): 32–37.
31. Sacks HS, Fain JN, Holman B, et al. Uncoupling Protein-1 and Related Messenger Ribonucleic Acids in Human Epicardial and Other Adipose Tissues: Epicardial Fat Functioning as Brown Fat. *J Clin Endocrin Metab* 2009; 94: 3611–3615.
32. Schneeberger D. Otužování: Jen pro skauty? *Alergie, Astma, Bronch.* 1999; 2(3): 28–29.
33. Simeckova M, Jansky L, Lesna I, et al. Role of beta adrenoceptors in metabolic and cardiovascular responses of cold exposed humans. *J Therm Biol* 2000; 25: 437–442.
34. Simonsen L, Stallknecht B, Bulow J. Contribution of skeletal muscle and adipose tissue to adrenaline-induced thermogenesis in man. *Int J Obes Relat Metab Disord* 1993; 17 (suppl. 3): 47–51.
35. Steegmann AT, Jr. Human cold adaptation: an unfinished agenda. *Am J Hum Biol* 2007; 19(2): 218–227.
36. Šeda O, Příkryl T, Hausner P, et al. Koncentrace sérových imunoglobulinů zdravých osob ve vztahu k některým epidemiologickým faktorům. *Prakt Lék* 1980; 60: 325–328.
37. Štajfová A. Otužování dětí předškolního věku. Praha: Ústav zdravotní výchovy 1986.
38. Tipton M, Eglin C, Gennser M, et al. Immersion deaths and deterioration in swimming performance in cold water. *Lancet* 1999; 354: 626–629.
39. Vybíral S, Lesna I, Jansky L, et al. Thermoregulation in winter swimmers and physiological significance of human catecholamine thermogenesis. *Exp Physiol* 2000; 321–326.
40. Wilmore JH, Costill DL. Physiology of Sports and Exercise. Champaign: Human Kinetics 1999.
41. Yooshitomi Y, Kojima S, Ogi M, et al. Acute renal failure in accidental hypothermia of cold water immersion. *Am J Kidney Dis* 1998; 31: 856–859.
42. Zeman V. Adaptace na chlad u člověka – možnosti a hranice. Praha: Galén 2006.

## 18. kapitola

1. Český olympijský výbor. Světový antidopingový kodex. Praha: Olympijská knihovnička sv. 34, 2003.
2. Ljungqvist A, et al. IOC Consensus Statement on Ashtma in Elite Athletes. Lausanne: IOC, January 2008.
3. Nekola J. Doping a sport. Praha: Olympia 2000.
4. Nekola J. Zneužívání anabolických steroidů mládeží ve fit-centrech. *Česko-Slovenská Pediatrie* 2005; 7: 402–407.
5. Pyšný L. Fyziologie a patofyziologie dopingů. Praha: Karolinum 2002.
6. Směrnice pro kontrolu a postih dopingů ve sportu v ČR. Praha: ADV ČR 2009: 47.
7. World Anti-Doping Code. Montreal: WADA 2009: 245–247.

## 19. kapitola

1. Kálal J. Rehabilitace amputovaných. Ústí nad Labem: UJEP, Acta Universitatis Purkynianae 2003: 87.
2. Kálal J. Amputace končetiny a tělesná zátěž. In: Kolektiv autorů. Pohybový systém a zátěž. Praha: Grada Publishing 1997: 235–243.
3. Kálal J. Sport invalidů. In: Kučera M, Dylevský I, et al. Sportovní medicína. Praha: Grada Publishing 1999: 227–232.
4. Kálal J, Kliková L. Riziko neadekvátní tělesné zátěže. *Tělesná výchova a sport mládeže* 2004; 70(7): 33–37.
5. Dařová K, Čichoň R, Švarcová J, et al. Klasifikace pro výkonnostní sport zdravotně postižených. Praha: Karolinum 2008.

## 20. kapitola

1. Angelini P. Normal and anomalous coronary arteries. Definitions and classification. *Am Heart J* 1989; 117: 418–434.
2. Aretz HT, Bilingham ME, Edwards WD, et al. Myocarditis: A histopathologic definition and classification. *Am J Cardiolvasc Pathol* 1987; 1: 3–14.
3. Bouška I, Klír P, Markvartová J. Arytmogenní dysplazie/kardiomyopatie pravé srdeční komory jako příčina náhlé smrti. *Soud Lék* 2008; 53(2): 18–20.
4. Bouška I, Kučera M. Náhlá srdeční smrt v dětském věku. *Čes.-slov. Pediatr* 2005; 60(5): 257–263.
5. Bouška I, Toupalík P. Soudnělékařská diagnostika náhlé smrti. Praha: Karolinum 2007.
6. Bouška I, Toupalík P. Diagnostika náhlé kardiální smrti v soudně lékařské praxi: *Postgrad Med* 2007; 9(6): 611–616
7. Burch M, Siddiqi SA, Celermajer DS, et al. Dilated cardiomyopathy in children: Determinants of outcome. *Br Heart J* 1994; 72: 246–250.
8. Bux R, Parzeller M, Raschka C, et al. Vorzeichen und Ursachen des plotzlichen Todes im Zusammenhang mit sportlicher Betätigung. *DtschMedWschr* 2004; 129(31–32): 997–1001.
9. Drábková J. Náhlá srdeční smrt u mladých sportovců. *Ref Výb Anest Resuscitat* 2003; 50(6): 354–359.
10. Ector H, Van der Hauwaert LG. Sick sinus syndrome in childhood. *Br Heart J* 1980; 44: 684–691.
11. Fornes P, Lecomte D. Pathology of Sudden Death During Recreational Sports Activity. *Am J Forensic Med Pathol* 2003; 24(1): 9–16.
12. Gilbert JD. Childhood Sporting Deaths. *Am J Forensic Med Pathol* 2002; 23(4): 364–367.
13. Herrman MA, Dousa MK, Edwards WD. Sudden infant death with anomalous origin of the left coronary artery. *Am J Forensic Med Pathol* 1992; 13: 191–195.
14. Jervell A, Lange-Nielsen F. Congenital death-mutism, functional heart disease with prolonged the Q-T interval, and sudden death. *A Heart J* 1957; 54: 59–68.
15. Lev MLB, Langendorf R, Pick A. Anatomic findings in a case of ventricular pre-excitation (effler, WWPW) termination in complete atrioventricular block. *Circulation* 1966; 34: 718–733.
16. Maron BJ. Cardiovascular risks to young persons on the athletic field. *Ann-Intern-Med* 1998; 129(5): 379–386.
17. Meško D. Syndróm náhlého srdcového úmrtia pri športovej aktivite. *Interná Medicina* 2005; 5(3): 165–168.
18. Rapezzi C, Ortolani P, Binetti G, et al. Idiopathic restrictive cardiomyopathy in the young: Report of two cases. *Int J Cardiol* 1990; 29: 121–126.
19. Somogyi E, Sotonyi P. Sudden Cardiac Death. Budapest: Simmelweis Kiado 1991.
20. Štejfa M. Znáte syndrom bratří Brugadů? *Kardiol Rev* 2003; 2: 47.
21. Valdes-Dapena MA, Greene M, Basavanand N, et al. The myocardial conduction system in sudden death in infancy. *N Engl J Med* 1973; 289: 1179–1180.
22. Wolf L, Parkinson J, White PD. Bundle-branch block with short P-R interval in healthy young people prone to paroxysmal tachycardia. *Am Heart J* 1930; 5: 685–704.
23. Wren C, O'Sullivan JJ, Wright C. Sudden death in children and adolescents. *Heart* 2000; 83(4): 410–413.